

Financial Risk&Regulation

Az ESG kockázatok beépítésének globális áttekintése

Hírlevél – 2023. május

Az elmúlt években a bankok körében az ESG kockázatok egyre fontosabbá váltak, de számos kihívással szembesültek a piac szereplői ezek normál működésbe történő beépítésével kapcsolatban. A KPMG ezért 2023-ban kutatást készített annak érdekében, hogy átláthatóvá és érthetővé tegyék a főbb trendeket és kihívásokat: A korábbi kizárólag európai piacokat érintő tanulmányokkal ellentétben, 24 ország 111 bankja vett részt a kutatásban. A tanulmány kérdései a bankok kockázatkezelési keretrendszerében az ESG hajtóerejének megértésével foglalkoztak, ideértve az üzleti és kockázati stratégia, kockázatfelmérés, hitelkockázati érintettség, stresszteszt kérdésköreit, valamint az ESG adatok és jelentések kapcsán jelentkező kihívásokat, illetve a greenwashing kezelésével kapcsolatos kezdeményezéseket.

A megfelelés hosszú folyamat, 2025 előtt nem várható

A legtöbb bank válaszából kiderül, hogy az ESG kockázatokkal kapcsolatos megfelelésre hosszú távú folyamatként tekintenek. Ugyan a válaszadók már így is jelentős haladást értek el, főleg a fejlettebb, komolyabban szabályozott piacokon, az ESG kockázatokkal kapcsolatos szempontoknak való teljes szabályozási megfelelést a válaszadók többnyire csak 2025-re vagy még későbbre tudják teljesíteni. Az ESG kockázati tényező teljesen új területnek számít mind a bankok, mind a felügyelet számára, így különösen komplex, erőforrásigényes és bizonytalanságokkal terhelt a megfelelés. A piacon régebb óta jelen levő, fejlettebb intézmények sikeresen vették az akadályt a változó szabályozási elvárásokkal kapcsolatban, mivel nagyobb mozgásterük volt átszervezni és priorizálni a szükséges forrásokat az új módszerek és a folyamatok kialakításához. Továbbá méretükből adódóan jellemzően aktívan konzultáltak a felügyelettel, hogy minden bizonytalan kérdés tisztázására kerülhessen.

	Globális			
	Már teljesített	2023-ban teljesítendő	2024-2025 között teljesítendő	2025 után teljesítendő
1. Üzleti környezet	3%	2%	54%	41%
2. Üzleti stratégia	3%	2%	53%	42%
3. Vezető testület	14%	5%	47%	35%
4. Kockázat-vállalási kedv	6%	7%	59%	28%
5. Szervezeti felépítés	9%	8%	46%	37%
6. Belső jelentéskészítés	3%	8%	54%	35%
7. Kockázat-kezelési keret	5%	3%	56%	36%
8. Hitelkockázat-kezelés	3%	3%	47%	48%
9. Működési-kockázat-kezelés	6%	9%	55%	30%
10. Piaci kockázat-kezelés	6%	3%	38%	53%
11. Helyzet-elemzés és ST	3%	6%	56%	35%
12. LiqRisk Management	7%	2%	39%	52%
13. Közzététel	2%	3%	51%	44%

Nagyon fontos látni, hogy a legutóbbi felmérésünkhöz képest úgy látszik, hogy a szereplők saját önértékelése alapján a megfelelés szintje sok esetben csökkent. Emögött alapvetően az áll, hogy ahogyan egyre jobban elmélyülnek az ESG implementációs feladatokban a pénzügyintézetek, úgy egyre jobban láthatóvá válik számukra a feladat komplexitása. Továbbá a korábban megfelelőnek hitt megközelítésekről is sok esetben derült ki, hogy jóval összetettebb és kifinomultabb megoldásokat vár el a felügyelet is, azaz a felügyelet által is elvárt "best practice" folyamatosan fejlődik, így ennek követése lényeges.

Adatminőség és szűkös erőforrások az elsődleges problémák között

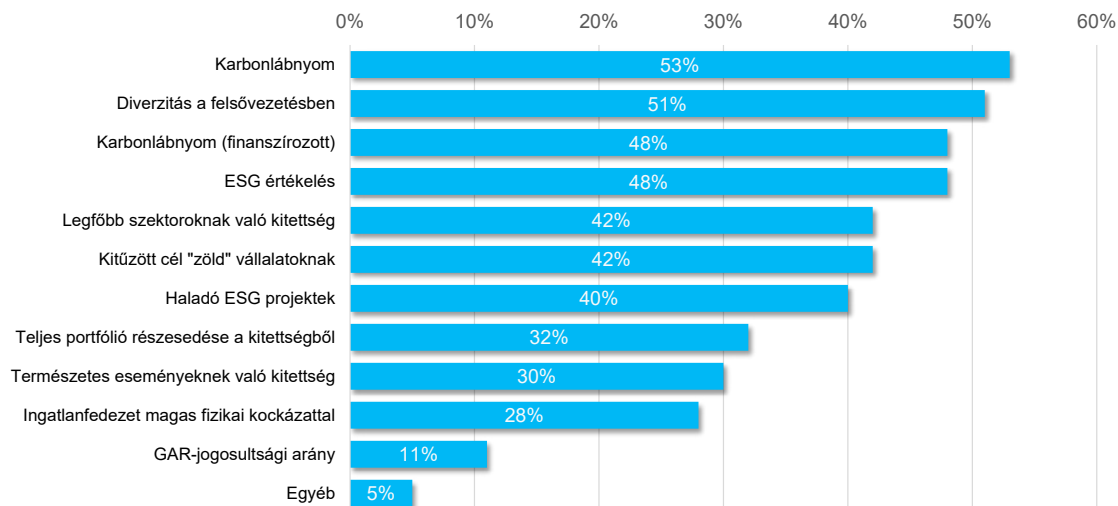
A bankok egyharmada egyetért abban, hogy ha az ESG kockázatok implementációjáról van szó, a legfőbb kihívások közé tartoznak az adatok elérhetősége, azok minősége, a szabályozási feltételek folytonos változása, valamint a képzett munkaerő hiánya. A bankok számára az **adatproblémának** megoldása egy kulcskérdés, melyet a fejlettebb intézmények rugalmas ESG adatcél működési modellek létrehozásával próbáltak orvosolni, tehát prioritásként kezelték az adatforrások meghatározását és az adatminőségi hierarchia transzparens definiálását, elsősorban az üvegházhatású gázok, illetve a fizikai éghajlatváltozási kockázatok területein.

Az adathiány okozta kihívásokon túl a megnövekedett szabályozási teher is különösen nagy kihívást jelent a szervezetek számára, ezért a bankok prioritásként kezelik a hatékony **ESG kockázatokkal foglalkozó szervezeti egységek** kialakítását. A legtöbb szervezet számára azonban a feladatok átadása az ESG implementációs projektek, azaz központosított ESG erőforrások, és az operatív munkát végző területek, így a pl. kockázatkezelés, számvitel vagy compliance közötti feladat- és felelősségátadás kihívásnak bizonyult. Azok a bankok, amelyek elsőként vettek fel megfelelően képzett munkaerőt és betartották az általuk felvázolt ESG működési modell céljait, jellemzően sikeresebben abszolválták az átállást és állapították meg jól a védelmi vonalak szerepeit és feladatköreit. Nyugat-Európában már megfigyelhető, hogy egyre több pénzügyintézetnél az ESG témák elsődleges kezelése az egyes szakterületeken van, és arányaiban a központosított ESG funkció egyre inkább nem operatíván, hanem kompetencia-központként segíti a pénzügyi intézményeket az ESG átalakulás során.

Az egyik leginkább előrehaladott ESG dimenzió az intézmény-szintű ESG indikátorok közzététele. Az ügyfelek ESG értékelésén túl a bankoknak saját működésükről is számos új adatot kell közzétenni, melyek közül az ESG minősítés, a Scope 3 ÜHG kibocsátás, a „zöld” eszközök aránya a legelterjedtebb környezeti, míg a felsővezetés diverzitása a legjellemzőbben közzétett társadalmi indikátor. A bankok több mint 80%-a dolgozik kvantitatív indikátorokkal, és majdnem minden válaszadó számára az ESG indikátorok részei az üzleti stratégiának is. A válaszadók között egyértelműen az üvegházhatású gázok kibocsátása a legfontosabb indikátortípus, mind a saját működésből adódó, mind a finanszírozott kitétségek esetén.

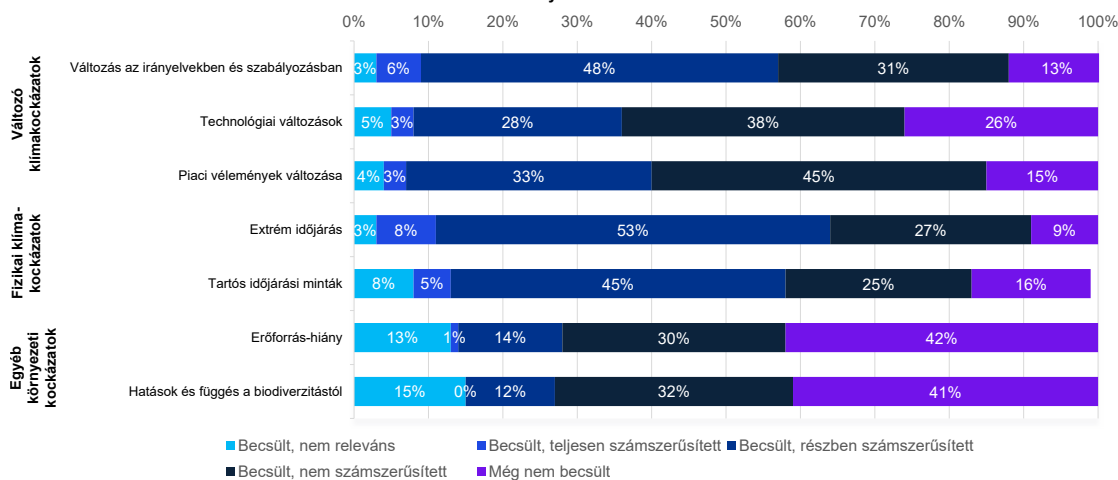
Megállapította-e intézménye az alábbi KPI-k vagy KRI-k valamelyikét az ESG kockázatokkal összefüggésben?

Az éghajlatváltozásból adódó kockázatok kiemelten fontosak

A kutatás alapján látható, hogy a bankok globálisan továbbra is kiemelt figyelmet szentelnek az éghajlati kockázat kérdéskörének, az ESG kockázatok legfontosabb elemének. Szintén nagy figyelem hárult már a biodiverzitásból adódó, a társadalmi (pl. emberi és munkajogi, esélyegyenlőséggel kapcsolatos), és az irányításból adódó kockázatokra (pl. ellátási lánc menedzsment, vezetők javadalmazása). Azonban az éghajlati kockázat továbbra is a bankok számára az ESG egyik legfontosabb eleme, így kiemelt figyelmet kap a fejlettebb intézmények kockázatkezelési keretrendszerében, így **a finanszírozott ÜHG kibocsátás (Scope 3 kibocsátás részeként) az egyik legfontosabb teljesítménymutatónak számít.** Mindazonáltal mind a szabályozó, mind egyéb érintett felek részéről folyamatos nyomás alatt vannak a bankok elmélyültebb társadalmi és irányítási kockázatkezelési keretrendszerek fejlesztésére, illetve a biodiverzitás csökkenéséből adódó kockázatok alaposabb felmérésére és beépítésére is.

Milyen mértékben vette figyelembe az alábbi ESG kockázati tényezőket a portfóliójához?
Környezeti kockázatok

Kiemelten fontos kezelni a greenwashing kockázatát is

A globális intézményeknek csupán 40%-a rendelkezik egyelőre olyan folyamatokkal, amelyek révén képesek azonosítani, megakadályozni és kezelni a greenwashing kapcsán keletkező kockázatokat. A bankok több mint 80%-a nem rendelkezik egyértelmű meghatározással a greenwashing fogalmáról, amely megfelelően konkrét, objektív vagy mérhető volna. A greenwashinggal összefüggő kockázatok kezelése jellemzően még nem része a vizsgált intézmények kockázatkezelési keretrendszerének. Mindezek ellenére számos bank megérezte, hogy szükséges lépéseket tenni és tisztázni a greenwashing fogalmát, kapcsolódó kvantitatív KPI-okat, mérőszámokat kell definiálni. Nagyobb pénzügyi intézmények általában a greenwashingot a reputációs kockázat egyik elemként kezelik, egyelőre nem elterjedt konkrét ügyfelek kapcsán értelmezni.

Tovább növekednek az ESG kockázatok kezeléséreallokált költségek

A tanulmányunk alapján látható, hogy a globális bankszektor továbbra is komoly költségeket áldoz az ESG kockázatok kezelésére. A vizsgált bankok **70%-a növekvő vagy erősen növekvő költségvetéssel számol** az előző évhez képest, világszerte látható a bankok részéről az ESG kockázatok és lehetőségek hosszú távú kezelése / elérése iránti hosszú távú elkötelezettség. A vizsgált bankok kivétel nélkül arra számítanak, hogy az ESG kockázatok kezelésével kapcsolatos kiadásai továbbra is növekedni fognak. A kiadások legnagyobb részét az ESG dimenziók szervezeti szinten történő megértésére, illetve a szabályozásokhoz kapcsolódó implementációs törekvésekre fordítják, melynek első számú katalizátora a folyamatosan növekvő szabályozói és felügyeleti nyomás. Azokon a piacokon, melyeket nem az ECB szabályoz, és többnyire később követik le a szabályozásokat, szintén erős kiadásnövekedéssel kell számolni ESG adatok, módszerek és folyamatok terén.

Mit tehetnek a magyarországi szereplők?

A klímaváltozás visszaszorításához és a zöld gazdasági átálláshoz elengedhetetlen a pénzügyi szektor szerepe, azonban az ESG banki szervezetbe építésén túl látszik, hogy elengedhetetlen a megfelelő minőségű adatok definiálása és elérhetősége. Jelenleg prioritásnak látszik az, hogy a bankok megfelelő szakrételemmel rendelkező szervezeti egységeket építsenek ki, melyek képesek követni az ESG-vel kapcsolatos szabályozási változásokból adódó elvárásokat, minőségi kontrollt gyakorolni az ügyfelek által biztosított, vagy külső forrásból feltárt ESG-adatok kapcsán, így hatékonyan tudják kezelni a folyamatosan fejlődő jogszabályi környezetből adódó elvárásokat. Kulcsfontosságúnak látszik a folyamatos, aktív felügyelettel folytatott párbeszéd, és a rugalmas, végső érintettek folyamatosan bevonó ESG transzformációs folyamat is a sikeres implementáció érdekében. Mindezek mellett látható, hogy az ESG téma folyamatos fejlődésben van, így a felügyeletet által is elvárt legjobb gyakorlatok egyre robusztusabb elvárásokat támasztanak, azaz az intézmények esetében rendszeresen át kell tekinteni és felülvizsgálni az ESG kockázatkezelési módszereket, gyakorlatokat, hogy azok lefedjék az erősödő szabályozói és fogyasztói elvárásokat.

A hírlevél készítésben részt vett: Orosz Gábor, Vajda Péter, Wieder Gergő.

Kapcsolat:

Rakó Ágnes
Partner

M: +36 70 370 1792
E: agnes.rako@kpmg.hu

Szalai Péter
Associate Partner

M: +36 70 370 1739
E: peter.szalai@kpmg.hu

Wieder Gergő
Igazgató

M: +36 70 333 1471
E: gergo.wieder@kpmg.hu

Soltész József
Szenior Menedzser

M: +36 70 370 1766
E: jozsef.soltesz@kpmg.hu

Glózer-Say Viktória
Menedzser

M: +36 70 978 7031
E: viktorina.glozer-say@kpmg.hu

[KPMG.hu](https://www.kpmg.hu)

A jelen dokumentumban ismertetett szolgáltatások közül néhány vagy mindegyik lehet, hogy nem engedélyezett a KPMG könyvvizsgálattal érintett ügyfelei, valamint azok leányvállalatai vagy kapcsolt társaságai esetében.

A jelen dokumentumban lévő információk általános jellegűek, és nem vonatkoznak egyetlen konkrét személy vagy társaság körülményeire sem. Bár törekszünk arra, hogy pontos és időszerű információkat adjunk, nem lehet garancia arra, hogy ezek az információk pontosak abban az időpontban, amikor megkapják azokat vagy arra, hogy pontosak maradnak a jövőben. Az ilyen információk alapján senkinek sem szabad intézkedéseket hozni megfelelő szakmai tanácsadás nélkül az adott helyzet alapos felmérését követően..

© 2023 KPMG Tanácsadó Kft., a magyar jog alapján bejegyzett korlátolt felelősségű társaság, és egyben a KPMG International Limited („KPMG International”) angol „private company limited by guarantee” társasághoz kapcsolódó független tagtársaságokból álló KPMG globális szervezet tagtársasága. Minden jog fenntartva.

A KPMG név és logó a KPMG globális szervezet független tagtársaságai által licenc alapján használt védjegyek.